

Mariæ Bebudelse

Tid og sted: Ødsted og Jerlev kl. 9 og 10.30, 2/4 2017

Salmevalg

Se, nu stiger solen af havets skød, 754

Lad det klinge sødt i sky, 115

Nu kom der bud fra englekor, 71

Lovet være du, Jesus Krist, 108

Du kom til vor runde jord, 70

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas

Da Elisabeth var i sjette måned, blev englen Gabriel sendt fra Gud til en by i Galilæa, der hedder Nazaret, til en jomfru, der var forlovet med en mand, som hed Josef og var af Davids hus. Jomfruens navn var Maria. Og englen kom ind til hende og hilste hende med ordene: ”Herren er med dig, du benådede!” Hun blev forfærdet over de ord og spurgte sig selv, hvad denne hilsen skulle betyde. Da sagde englen til hende: ”Frygt ikke, Maria! For du har fundet nåde for Gud. Se, du skal blive med barn og føde en

søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den Højeste søn, og Gud Herren skal give ham hans fader Davids trone; han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og der skal ikke være ende på hans rige.” Maria sagde til englen: ”Hvordan skal det gå til? Jeg har jo aldrig været sammen med en mand.” Englen svarede hende: ”Helligånden skal komme over dig, og den Højestes kraft skal overskygge dig. Derfor skal det barn, der bliver født, også kaldes helligt, Guds søn. Også din slægtning Elisabeth har undfanget en søn, nu i sin alderdom. Hun, om hvem man siger, at hun er ufrugtbar, er i sjette måned; thi intet er umuligt for Gud.” Da sagde Maria: ”Se, jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske mig efter dit ord!” Så forlod englen hende.

Prædiken

PostNord. Det er utroligt, hvor hurtigt vi vender os til et nyt navn. Men der har også været usædvanligt meget at sige om posten de sidste 1½ år. Jeg skulle sende et quickbrev i efteråret (stavekontrollen på computeren kender ikke engang det ord!). Jeg læste på PostNords

hjemmeside, at hvis brevet skulle nå frem den efterfølgende dag, så skulle det frankeres med 27 kroner og mærkes med et Q – og så skulle det afleveres direkte på posthuset. Jeg gjorde, som der stod. Men på posthuset måtte jeg sande, at det ikke var godt nok. Der skulle et særligt quickbrevsfrimærke på. Jeg betalte 27 kroner ekstra og fik påført kuverten det nye frimærke og afleverede det til forsendelse på posthuset. Og så gik der et par uger, hvor jeg naturligvis forestillede mig, at posten var nået frem, og alt var, som det skulle være. Men så en dag ringede min telefon. Det var modtageren og hun spurgte, hvor brevet blev af. Jeg var dybt forundret og ringede straks til PostNord. Men de kunne naturligvis ikke sige noget som helst. Brevet var nok forsvundet. De ville naturligvis erstatte det bortkomne brev, eftersom den lovede service ikke blev imødekommet. Efter et par uger modtog jeg som erstatning et enkelt quickbrevsfrimærke; men da havde jeg for længst fået nok af quickbreve. Jeg lavede et nyt brev, og så tog selv til Århus for at aflevere brevet til modtageren.

PostNord er blevet en yndlingsaversion. Hvis man ikke ved, hvad man skal tale med hinanden om, så har man altid kunne tale om vejret. I dag kan man også tale om, hvor slemt det står til med posten. Og vi kan alle huske, at det for blot 10 år siden kostede 4½ at sende et almindeligt brev. Enkelte kan endda huske, at man med nærposten kunne få svar på sit brev allerede samme dag; for posten kom ud to gange om dagen. Det var næsten lige så hurtigt som e-mail.

Gud havde også en gang sit eget postvæsen. Det var englenerne, og ligesom postvæsenet blev de brugt til meget andet end at sende post; men deres primære funktion var at dele post ud. At bringe budskab. Engel betyder ”budbringer”. For det meste bragte englenerne blot et budskab fra Gud eller et tegn. Det fortælles ofte, hvordan Gud sendte sin engel til den ene eller den anden profet for at sige noget vigtigt. Andre gange blev englenerne sat til at gøre, hvad Gud befalede dem, som da dødsenglen gik gennem Egypten og slog alle de førstefødte drengebørn ihjel for at overbevise Faraos om, at han skulle lade

israelitterne slippe fri af slaveriet og vandre ud af Egypten. Englene kan også udføre mere positive opgave, som i Tobits bog, hvor englen Rafael skal beskytte Tobias på sin farefulde rejse.

Også englen Gabriel var et postbud. Englen var sendt til Maria fra Gud for at fortælle det vidunderlige, at hun skulle føde Guds søn. Samtalen er i sig selv lidt komisk; men den er også ladet med betydning. Englen indleder med ordene: "Herren er med dig, du benådede!" Og det er jo vidunderligt. Tænk, Herren, Gud selv, er med Maria og kalder hende for sin "benådede". Men der står, at Maria blev forfærdet over disse ord og spurgte sig selv, hvad denne hilsen skulle betyde. Og det er jo en underlig reaktion på noget, der er så skønt. Men jeg kan måske alligevel genkende hendes reaktion, for jeg har oftest ikke lyst til at være særligt udvalgt. Jeg vil helst bare glide ind i mængden. Jeg kan huske, at jeg engang var til et møde med en præst, der skulle tale i tungen. Det var i sig selv ret mærkeligt, og jeg følte mig ikke helt tilpas ved situationen. Og så sagde præsten, at hvis nogen fik et profetisk

budskab fra Gud mens han talte i tunger, så kunne de dele det med os efterfølgende. Og det lød jo som om, at det skulle være en særlig gave at modtage sådan et budskab, og naturligvis kan man ikke holde sådan noget for sig selv – hvis Gud nu har talt. Så jeg kan huske, at det eneste jeg koncentrerede mig om, mens præsten talte i tunger, det var at bede så inderligt som overhovedet muligt til Gud om, at jeg ikke måtte modtage et profetisk budskab. Min bøn virkede angiveligt. Jeg forstod ikke et klap af, hvad præsten havde sagt.

Måske var det sådan, Maria oplevede besøget fra englen Gabriel. Og så er det så meget mere forbløffende, at da Gabriel har fortalt hende det fantastiske, uventede og uforståelige, at hun, Maria, skal føde Guds søn, at hun da siger: ”Se, jeg er Herrens tjenerinde, lad det ske mig efter dit ord.” Men det lader vi ligge til en anden prædiken. Det væsentlige her er, at der altid er en dobbeltbevægelse i mødet med det guddommelige. Der er en henvendelse fra Gud, og så er der et menneske, der svarer på henvendelsen.

Men... der er et afgørende nyt budskab i denne henvendelse. Englen taler om, at Gud selv vil komme. Gud vil ikke blot sende sine engle. Gud vil selv være til stede. Gud vil være Immanuel – det betyder ”Gud med os” på hebraisk. Gud vil, med andre ord, afskaffe sit postvæsen.

Og det ligner vel en tanke... Hvad sker der med PostNord? Efterspillet på mit brev var næsten lige så forbløffende som englens ord til Maria: To måneder efter, jeg havde sendt mit quickbrev, fik jeg det igen. Adressen var klistret over og erstattet af en anden adresse. Og ved siden af stod der: ”ukendt adresse”. Med møje og besvær fik jeg fjernet klistermærket, hvorpå den nye adresse var skrevet; jeg dobbelttjekkede den adresse, jeg oprindeligt havde skrevet på brevet, og det var fuldstændig korrekt. Min konklusion blev, at posten vil gå til yderligheder for at undgå at aflevere et brev.

Og sådan føles det vel tid tider med Guds postvæsen. At englene vil gå til yderligheder for at undgå at Guds budskab når frem. Jeg har aldrig set en engel. Jeg kender flere, der har, men hvorfor har jeg ikke? Har jeg en ukendt

adresse? Bliver Guds breve til mig også klistret over med forkerte adresser og leveret tilbage til Gud efter to måneder?

Måske skyldes englens tavshed noget andet:

Sødt det toner, engle tie: her er frelseren, Marie.

Det er ganske vist en anden Maria, der hører de utrolige ord: Her er frelseren. Det er Maria Magdalene ved Jesu grav. Da Grundtvig peger på den opstandne Kristus tales der så forunderligt og stort, at selv englekoret forstummer. Gud er kommet. Vi skal ikke søge, lede og vente på budskab. Gud er her. Det er Guds levende Ord, der befrugtede Maria. Det er Guds levende Ord, Maria fødte. Det er Guds levende Ord, mennesker mødte, når de traf Jesus og hørte ham tale. Det er Guds levende Ord, der døde på korset, og forhænget i templet flængedes i to. Gud var fri. Ikke længere fængslet i det allerhelligste rum i templet. Og Guds Ord opstod.

Hvorfor taler vi så om, at vi ikke kan høre Gud? Det er fordi, vi ikke lytter. Det er fordi, vi tror, der skal komme en engel og åbenbare Guds Ord for os. Men Guds Ord er allerede

åbenbaret. Det er frit tilgængeligt. Da Maria lytter til Guds Ord bliver hun befrugtet. På gamle katolske vægmalerier kan man se, hvordan Maria bliver befrugtet gennem øret. Og det er jo umiddelbart bizart; men det er fordi, det handler om ord. Ordet kan tage flere former: Det talte ord er prædikenen, det synlige ord er dåben, det smagfulde og duftende ord er nadveren, og det mærkbare ord er salmesangen og det menneske, du kan røre, når du strækker din arm ud.

Pointen er, at vi skal turde lade os befrugte af Guds Ord. Derfor sang vi Kingos bebudelsessalme lige inden prædikenen. I vers fem synger vi: O Herre Jesus, lad din Ånd / mig kraftig overskygge, / bered mit hjerte ved din hånd, / at du deri kan bygge, / at også jeg kan åndelig / undfange dig / og aldrig fra dig rykke.

At også jeg kan åndelig undfange dig! Så vågner lovsangen i os; den bevæger os ud af vores angst, og siger som englen til Maria: Frygt ikke, for du har fundet nåde for Gud. Og nadverens brød og vin virker i os. Den gærer, så ånden

vokser, og vi forstår, at **her** er Gud. Ved siden af os. Foran os. Bag ved os. For der sidder nogen. De kalder på dig. Lyt.